

Ročně vyškolíme asi 2500 studentů, říká Jindřich Bakula

Pracovníci v letecké dopravě, kteří přicházejí do styku s nebezpečnými věcmi, musí být náležitě proškoleni. Je to povinné jak pro zaměstnance v provozu, tak pro administrativní pracovníky. Školením procházejí nejen piloti, stewardi, mechanici nebo např. skladoví dělníci a nakladači, ale také zaměstnanci pracující v přepravě cestujících. I zavazadlo cestujícího může obsahovat nebezpečné látky nebo předměty.

Pozemní zaměstnanci musí školení opakovat každé dva roky. Piloti a stewardi jsou povinni školení absolvovat každoročně. Každý kurz končí závěrečným písemným testem. Úspěšní studenti obdrží diplom opravňující pracovat s nebezpečnými věcmi po dobu dvou let.

„Jen počet studentů z řad našich zaměstnanců dosahuje ročně asi 2500. Během jednoho roku vyškolíme také přibližně 500 pracovníků externích firem – především leteckých speditérů a pracovníků ostatních leteckých společností v České i Slovenské republice,“ uvádí Jindřich Bakula, instruktor výcviku Cargo z výcvikového střediska **Českých aerolinií**, které je jediným akreditovaným školicím střediskem IATA v rámci nebezpečného zboží v letecké dopravě v České republice.

Vzhledem k rozsahu předpisů asi není možné probrat vše. Na co kladete důraz a jak vypadá systém výuky?

Přesně tak. Určitě není možné projít veškerou problematiku. Z tohoto důvodu IATA vydává cvičebnice v anglickém jazyce, v nichž studenti najdou

různé odkazy na manuál IATA Dangerous Goods Regulations. Tam mohou dohledat veškeré detaily. Cvičebnici dokážeme se studenty projít během šesti dnů. Jsou zde např. kapitoly zahrnující všeobecnou filozofii, klasifikaci nebezpečných věcí, štítkování, nakládání zboží nebo např. vyplňování dokladů.

K pochopení teorie jsou nezbytné příklady z praxe.

Praxe je velice důležitá, a proto často uvádím různé příklady a situace, s nimiž jsem se během dlouholeté praxe v leteckém provozu setkal. Trenérem by měl být člověk, který má v daném oboru již něco za sebou. To ostatně doporučuje i IATA a splňují to také všichni školitelé Českých aerolinií.

Do jaké míry probíhá školení přímo v provozu?

Se studenty do provozu nechodíme, ale jsou pod dozorem zaškolováni na nakládání letadla, skladování zásilek apod. přímo na pracovištích. Praktická část výcviku u externistů je záležitostí jednotlivých firem. Původně jsme praxi v provozu nabízeli i našim cargo

zaměstnancům, ale po vzniku samostatného subjektu **Air Cargo Terminal** (dnes **SkyPort**) tato firma provádí praktické školení svých zaměstnanců sama.

Jaká je úspěšnost školení? Kolik posluchačů musí kurz a zkoušky opakovat?

Abyste úspěšně prošel testem, musíte správně odpovědět na 80 procent otázek. Každý, kdo dosáhne alespoň 90procentní úspěšnosti, obdrží diplom s vyznamenáním. Zkouškami neprochází přibližně 30 procent posluchačů. IATA dává možnost opakovat školení pouze po zaplacení příplatku za opravňující zkoušku. Musíme si ale uvědomit, že studenty jsou většinou zaměstnanci firem a ti mají zájem uspět.

Kdo připravuje otázky k testům a jak často jsou obměňovány?

Je to naše práce. Čerpáme ze vzorových materiálů, jež se ve cvičebnicích nacházejí. Většinou se otázky snažíme tematicky přizpůsobit českým podmínkám. Nevěřil byste, jak složité je vymyslet dobrou a zajímavou otázku, která studenta donutí přemýšlet nebo

dohledávat podklady a správné odpovědi. Otázky obměňujeme každý rok, když vyjde nová cvičebnice.

Každý člověk je omylný. Jakých chyb se v praxi nejčastěji dopouštějí vaši absolventi?

Největší nedostatky vidím ve fyzické manipulaci se zásilkami. Pochopitelně čas od času nějaká zásilka při manipulaci upadne na zem. Na tyto problémy se zaměřujeme a snažíme se na ně posluchače upozorňovat. Když se totiž řekne nebezpečné zboží, skutečně o nebezpečné zboží jde. Na žíravinách, hořlavých či radioaktivních látkách nevidím při nehodě skutečně nic příjemného.

Musí být posluchači na školení fyzicky přítomni, nebo existuje také možnost dálkového studia?

Obnovovací IATA školení můžete absolvovat dálkově jako samouk. Začátečnickům bych však doporučil přítomnost ve školicím středisku ČSA.

Václav Podstawka

Školicí středisko ČSA

Ve školicím středisku Českých aerolinií neprobíhají pouze kurzy zaměřené na problematiku nebezpečných věcí, ale také na přepravu dalších druhů zboží, bezpečnostní školení povinná pro všechny zaměstnance, školení řidičů, typové kurzy mechaniků podle předpisů JAR, kurzy prodejních dovedností a styku se zákazníkem, ale také například jazykové kurzy. Část střediska,

kteřá je určena výcviku posádek letadel, disponuje dvěma plně letovými, tedy pohyblivými simulátory pro výcvik pilotů (Boeing 737 a Airbus A320). Navíc je k dispozici letový simulátor pro turboprotulové letouny ATR a několik speciálních postupových trenažérů – například sofistikovaná soustava dotykových obrazovek představující pilotní kabinu Airbusu A320, mock-up kabiny Boeing 737, simulátory pro otevírání dveří různých letadel i např. simulátor hašení požáru. Novinkou ve výcvikovém středisku je pohyblivý kabinový trenažér letounu Airbus A320,

kteří je přesnou kopií části kabiny letounu a slouží především k výcviku palubních průvodčích Českých aerolinií. Všechny učebny jsou vybaveny moderní výukovou technikou včetně učeben pro CBT – Computer Based Training.

Dyužíváme školení ve výcvikovém centru ČSA

„V současnosti podle pravidel IATA musí mít každý registrovaný letecký dopravce či speditér dva zaměstnance školené na přepravu nebezpečného zboží.“ Pokud toto nařízení není splněno, neměla by letecká společnost takovou zásilku vůbec k přepravě přijmout. Panalpina celosvětově i naše česká pobočka pečlivě dodržuje takto stanovené požadavky. V oddělení leteckého

exportu máme vždy dva pracovníky, kteří mají certifikaci a znalosti o přepravě nebezpečného zboží.

Panalpina World zajišťuje školení zaměstnanců z vlastních zdrojů. Naše česká

pobočka alternativně využívá pravidelných školení pořádaných výcvikovým centrem ČSA. Existují základní kurzy, po jejichž absolvování obdrží absolvent certifikát, jehož platnost je omezena na dva roky. Před vypršením platnosti je nutné absolvovat obnovovací kurz, platný opět dva roky. V případě nedodržení lhůty je nutné opakovat základní kurz o přepravě nebezpečného zboží.

Olga Hladová,
Panalpina Czech